

Český jazyk a literatura
8. ročník

Učivo	Výstup	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<u>Charakteristika literárních postav</u>		
Charakteristika reálné postavy Typologie literárních postav	▪ rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější ▪ vystihuje pomocí vhodných abstrakt povahu člověka ▪ postupuje podle vhodně zvolené kompozice	
<u>Líčení</u>		
Subjektivně zabarvený popis	▪ rozlišuje objektivní a subjektivní popis ▪ vhodně vybírá a užívá slohově zabarvené výrazy ▪ užívá subjektivně zabarvené výrazy	
<u>Jednoduchý výklad</u>		
<u>Výtah, výpisky, citáty, osnova</u>	▪ volí vhodné jazykové prostředky ▪ volí vhodnou kompozici výkladu ▪ zpracovává výtah u učební látky jiného předmětu ▪ přednáší podle připraveného výtahu ▪ vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vyhledává zásadní informace	
<u>Jednoduchá úvaha</u>	▪ zpracovává úvahu na vhodné téma ▪ uplatňuje vlastní zkušenosti, názory a postoje ▪ vhodně uspořádá vstupní informace ▪ rozlišuje subjektivní a objektivní zdroje informací	
<u>Souhrnné poučení o slohu</u>	▪ rozlišuje jednotlivé slohové útvary v rozličných literárních ukázkách ▪ charakterizuje základní slohové postupy ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev ▪ vybírá vhodné slohové a jazykové prostředky podle záměru mluvčího	1.2.3 1.2.3

Český jazyk a literatura

8. ročník

Učivo	Výstup	Průřezová témata
Jazyková výchova		
<u>Obecné výklady o jazyce</u>		
Slovanské jazyky	▪ seznámí se s ukázkami slovanských jazyků	4.4
Útvary českého jazyka	▪ <i>vyhledává shodné prvky a rozdíly ve slovanských jazycích, respektuje jejich rovnocennost</i>	
Jazyková kultura	▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	1.2.3
	▪ <i>vědomě využívá jednotlivé útvary českého jazyka v závislosti na komunikativní situaci</i>	
	▪ <i>převádí text z nespisovné podoby do spisovné</i>	1.2.3
<u>Slovní zásoba a tvoření slov</u>		
Frazeologie, citátová slova	▪ rozlišuje různé typy kulturních frazémů a jejich přenesený význam	
Slova mezinárodní	▪ vyhledává v jazykových příručkách význam mezinárodních slov	
Fonetická a psaná podoba přejatých slov	▪ užívá spisovnou psanou a mluvenou podobu mezinárodních slov	
Obohacování slovní zásoby	▪ procvičuje různé způsoby tvoření slov	
<u>Tvarosloví</u>		
Zájmenné a složené skloňování jmen	▪ určuje jednotlivé typy skloňování ▪ užívá spisovné tvary zájmen ▪ vyhledává slova cizího původu ▪ nahrazuje přejatá slova slovy domácími	
Zájmena jenž, týž, všechen		
Skloňování přejatých jmen		
Skloňování cizích jmen vlastních		
Lexikální pravopis cizích jmen	▪ využívá při práci jazykové příručky	
Mluvnické významy sloves	▪ spisovně vyslovuje frekventovaná cizí jména	
Slovesný vid	▪ užívá správnou písemnou variantu cizích jmen	
<u>Skladba</u>	▪ rozlišuje slovesný způsob a druh věty	
Druhy vět	▪ uvádí souvislosti mezi kategoriemi ▪ určuje slovesný vid, vidové dvojice	

Český jazyk a literatura

8. ročník

Základní a rozvíjející větné členy Doplňek		
Věta jednoduchá a souvětí	▪ rozlišuje větu jednočlennou, dvoučlennou a větný ekvivalent ▪ vyhledává a rozlišuje větné členy ▪ blíže určuje jednotlivé druhy větných členů ▪ převádí větné členy do vedlejších vět a naopak ▪ rozlišuje větu jednoduchou a souvětí ▪ určuje druhy vedlejších vět ▪ vybírá vhodné spojovací výrazy ▪ určuje významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními ▪ rozeznává a odděluje věty, vložené věty, několikanásobné větné členy, volné části výpovědi	
Syntaktický pravopis		

Učivo	Výstup	Průřezová témata
Literární výchova		
<u>Tvořivé činnosti s literárním textem</u>		
Přednes	▪ přednáší vhodné lyrické a epické texty ▪ <i>napodobuje formu a obsah probíraného literárního díla nebo žánru</i> ▪ reprodukuje hlavní myšlenky díla ▪ rozlišuje výpisek, výtah, citát, hlavní myšlenky textu ▪ vede kulturní a literární deník ▪ formuluje své dojmy a zážitky z četby	1.1.5
Záznam a reprodukce hlavních myšlenek literárního textu		
<u>Způsoby interpretace literárních děl</u>		
Interpretace fixovaného textu	▪ pracuje s uměleckým textem i s jeho interpretací (hudba, film, drama) ▪ <i>v týmu dramatizuje dílo a doprovází ilustracemi</i> ▪ rozlišuje funkce ilustrace a animovaného filmu ▪ rozlišuje základní rysy filmové, televizní a knižní tvorby	1.1.5 1.2.4
Dramatizace, ilustrace		
Knižní ilustrace		
Film, seriál, televize		6.1

Český jazyk a literatura

8. ročník

<u>Základy literární teorie a historie</u> Základní dělení literatury Základní pojmy literární teorie	▪ <i>orientuje se v rozličných typech mediálních sděleních</i> ▪ literatura umělecká, věcná, populárně naučná, literatura faktu, ústní slovesnost ▪ rozlišuje kvalitní a substandardní tvorbu ▪ užívá a ovládá základní literární pojmy	
Struktura literárního díla Jazyk literárního díla Realita a fantazie Literární historie <u>Literární druhy a žánry</u> Román a povídka Dramatické žánry Film, televize, rozhlas Lyrické žánry	▪ rozlišuje téma a námět díla ▪ vnímá pozici literárního hrdiny a lyrického subjektu ▪ popisuje a posuzuje kompozici literárního díla ▪ rozšiřuje repertoár známých prostředků poezie ▪ vyhledává obrazná pojmenování, přenesený význam slov, některé tropy a figury ▪ rozlišuje principy fantastické a realistické literatury ▪ vypráví o základních dílech starověkých literatur (Gilgameš, Bible, antika) ▪ <i>rozlišuje evropskou, orientální kulturu a židovství, hledá prameny evropské kultury, vnímá projevy antisemitismu</i> ▪ rozlišuje základní prvky a díla Velké Moravy a středověku (Hus) ▪ charakterizuje základní epické formy – román, novela, povídka ▪ určuje obsah jako motivátor žánrové formy (antimilitaristická literatura) ▪ rozlišuje základní dramatické žánry ▪ <i>připravuje divadelní představení, kooperuje při jeho přípravě</i> ▪ orientuje se v základní divadelní problematice (pojmy) ▪ rozlišuje základní filmové, televizní a rozhlasové žánry ▪ podává historii českého animovaného filmu ▪ srovnává film s knihou jako dobově podmíněnými nositeli kulturní	4.3 1.1.5 1.2.3 1.2.4

Český jazyk a literatura

8. ročník

Epické žánry	funkce ▪ rozlišuje téma a motiv, určuje obsah a typy lyriky ▪ charakterizuje lyrické žánry – sociální balada, anakreontská poezie, hymnus, duchovní píseň, milostná lyrika, alba ▪ charakterizuje epické žánry – mýtus, epos, dobrodružná literatura, sci-fi, fantasy, horor, apokryf, legenda, hrdinská dvorská epika ▪ <i>charakterizuje cestopis, vyjmenuje cestovatele a objevitele, Evropa a svět očima cestovatelů</i> ▪ <i>vyjmenuje formy občanské společnosti na základě literárních ukázek</i> ▪ identifikuje dospívajícího literárního hrdinu ▪ orientuje se v současné nabídce literárních a společenských časopisů pro děti a mládež a pro dospělé	3.2 2.3
--------------	--	-----------------------

Revize 20. 7. 2021

Martin Nešpor